

Karboxylové sloučeniny

Uč. str. 59-61

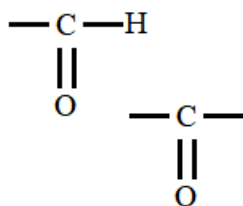
pročtěte si teorii. Zkuste zjistit, jak se tvoří vzorce a názvy karboxylových sloučenin

na str. 59 odpovězte na otázky 15 a 16 vytvořte vzorce a napište názvy

I. Karbonylové sloučeniny

- deriváty uhlovodíků obsahující karbonylovou skupinu —CO—

- dělení: a) aldehydy
obsahují skupinu

př. HCHO

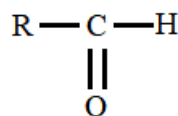
- b) ketony

obsahují skupinu

př. $\text{CH}_3\text{—CO—CH}_3$

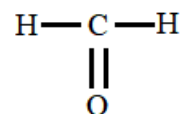
a) aldehydy

- názvosloví: uhlovodík + al
př. methanal, hexanal

methanal = formaldehyd HCHO

- nejjednodušší aldehyd
- štiplavě páchnoucí, jedovatý plyn
- žíravé a karcinogenní účinky
- 40% vodný O = formalin $\rightarrow$ konzervace biologických preparátů
- užití: výroba barviv a plastů
dezinfekční a konzervační prostředek

ethanal = acetaldehyd CH_3CHO

- kapalina štiplavého zápachu
- páry se vzduchem $\rightarrow$ výbušná směs
- užití: výroba kys. octové, léčiv
výroba pevného lihu (PEPO – podpalovač)

